

Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών

Ηλεκτρονική Μάθηση

Οργάνωση της εκπαιδευτικής διαδικασίας του Π.Μ.Σ με μεθόδους εξ αποστάσεως εκπαίδευσης

1.10.2026

Με βάση το Άρθρο 17 του Κανονισμού Μεταπτυχιακών και Διδακτορικών Σπουδών του Πανεπιστημίου Πειραιώς, όπως αυτό τροποποιήθηκε στις 13.7.2026¹, η Οργάνωση της εκπαιδευτικής διαδικασίας του Π.Μ.Σ με μεθόδους εξ αποστάσεως εκπαίδευσης ακολουθεί τα παρακάτω.

1. Η οργάνωση της εκπαιδευτικής διαδικασίας του Π.Μ.Σ. πραγματοποιείται με:

- α) τη χρήση μεθόδων σύγχρονης και ασύγχρονης εξ' αποστάσεως εκπαίδευσης, ή
- β) το συνδυασμό εξ' αποστάσεως εκπαίδευσης (σύγχρονης/ασύγχρονης) με τη διάζωση εκπαιδευτική διαδικασία. Η απόφαση ίδρυσης του Π.Μ.Σ. συνοδεύεται από την Έκθεση σχετικά με τις μεθόδους της εξ αποστάσεως οργάνωσης της εκπαιδευτικής διαδικασίας, σύμφωνα με την παρ 4 άρθρου 5 της ΥΑ 18137/16-2-2023, και εμπεριέχει ανάλυση των μεθόδων της εξ αποστάσεως οργάνωσης της εκπαιδευτικής διαδικασίας, όπως σύγχρονη, ασύγχρονη, μεικτό σύστημα (blended learning), το ψηφιακό εκπαιδευτικό υλικό, τις τυχόν μεθόδους ψηφιακής αξιολόγησης των φοιτητών και το ψηφιακό υλικό αξιολόγησης, την υλικοτεχνική υποδομή του Πανεπιστημίου για την υποστήριξη προγραμμάτων σπουδών εξ αποστάσεως εκπαίδευσης και τις ψηφιακές δεξιότητες του διδακτικού προσωπικού.

2. Σύγχρονη εξ αποστάσεως εκπαίδευση, είναι η εκπαιδευτική μέθοδος μέσω τεχνολογικής διαμεσολάβησης (περιβάλλον τηλεδιάσκεψης) όπου διδάσκων και διδασκόμενοι αλληλεπιδρούν σε διαφορετικό χώρο, αλλά στον ίδιο χρόνο με

¹ ΦΕΚ Αρ. Φύλλου 4291 13.7.2026 Αριθμ. 202603535 (1)

Τροποποίηση, από το ακαδημαϊκό έτος 2025-2026, της υπ' αρ. 20237804/05.12.2023 (Β' 7102) απόφασης της Συγκλήτου, που αφορά στον Κανονισμό Μεταπτυχιακών και Διδακτορικών Σπουδών του Πανεπιστημίου Πειραιώς.

δυνατότητα αμφίδρομης επικοινωνίας και διαμοίρασης πολυτροπικού περιεχομένου (διαφάνειες, video κ.λπ.) σε πραγματικό χρόνο.

3. Ασύγχρονη εξ αποστάσεως εκπαίδευση, είναι η εκπαιδευτική μέθοδος μέσω ενός ολοκληρωμένου τεχνολογικού περιβάλλοντος (πλατφόρμα) ασύγχρονης εκπαίδευσης, όπου διδάσκων και διδασκόμενοι αλληλεπιδρούν σε διαφορετικό χώρο και σε διαφορετικό χρόνο. Ειδικότερα πραγματοποιείται αλληλεπίδρασης μεταξύ: α. διδάσκοντα - διδασκόμενου, β. διδασκόμενου - εκπαιδευτικού υλικού, γ. διδασκομένων. Η εκπαιδευτική διαδικασία με τη χρήση μεθόδων ασύγχρονης εξ αποστάσεως εκπαίδευσης, δεν υπερβαίνει το είκοσι πέντε τοις εκατό (25%) των πιστωτικών μονάδων του Π.Μ.Σ.

4. Μεικτό σύστημα εκπαίδευσης (Blended Learning), είναι η εκπαιδευτική μέθοδος που αναπτύσσεται υπό παιδαγωγικές προϋποθέσεις μέσα από τον συνδυασμό της Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης (σύγχρονης ή ασύγχρονης) με τη δια ζώσης εκπαιδευτική διαδικασία. [επιλέγεται από τα ΠΜΣ που έχουν Μεικτό σύστημα εκπαίδευσης]

5. Η παρακολούθηση ασύγχρονου εκπαιδευτικού υλικού πραγματοποιείται μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας του Ιδρύματος. Η μη συμμετοχή στις υποχρεωτικές δραστηριότητες της πλατφόρμας δύναται να επηρεάζει τη βαθμολογία του μαθήματος.

6. Η εκπαιδευτική διαδικασία δύναται να διεξάγεται εξ ολοκλήρου, με τη χρήση μεθόδων σύγχρονης εξ αποστάσεως εκπαίδευσης, ακόμη και σε Π.Μ.Σ. που έχουν μεικτό σύστημα εκπαίδευσης, αποκλειστικά στις ακόλουθες περιπτώσεις:

α) Σε ανωτέρα βία ή έκτακτες συνθήκες, όπου δεν καθίσταται δυνατή η διά ζώσης διεξαγωγή της εκπαιδευτικής διαδικασίας ή η χρήση των υποδομών του Πανεπιστημίου Πειραιώς για τη διεξαγωγή των εκπαιδευτικών, ερευνητικών και λοιπών δραστηριοτήτων του,

β) οργάνωσης μαθημάτων εμβάθυνσης και φροντιστηριακών ασκήσεων, πέραν των υποχρεωτικών ωρών διδακτικού έργου ανά μάθημα.

7. Η παρακολούθηση των μαθημάτων των Π.Μ.Σ. είναι κατά κύριο λόγο υποχρεωτική. Ως παρακολούθηση νοείται η συμμετοχή του φοιτητή σε σύγχρονες εκπαιδευτικές δραστηριότητες (τηλεδιασκέψεις), καθώς και η συμμετοχή σε δραστηριότητες της πλατφόρμας ασύγχρονης εκπαίδευσης. Η αναγνώριση της παρουσίας του φοιτητή στις σύγχρονες συνεδρίες πραγματοποιείται με τη σύνδεσή του στο σύστημα μέσω ιδρυματικού λογαριασμού, για τα συστήματα που κάνουν χρήση του. Στην περίπτωση που η σύνδεση μέσω ιδρυματικού λογαριασμού δεν είναι εφικτή, ο φοιτητής υποχρεούται κατά τη σύνδεσή του στη σύγχρονη συνεδρία να χρησιμοποιήσει ως όνομα χρήστη το συνδυασμό ονοματεπώνυμου και αριθμού μητρώου του, ενώ ο διδάσκων δύναται να ταυτοποιήσει το φυσικό πρόσωπο που πραγματοποίησε τη σύνδεση με προφορική αναφορά ή/και επίδειξη προσώπου ή/και ταυτοποιητικού εγγράφου του συμμετέχοντα.

8. Η πιστοποίηση της συμμετοχής του φοιτητή στην εκπαιδευτική διαδικασία πιστοποιείται ως εξής:

α) Για τις σύγχρονες συνεδρίες με ένα από τους ακόλουθους τρόπους: i) Ηλεκτρονικό παρουσιολόγιο, όπως προκύπτει από τη λίστα συμμετεχόντων (attendance list) της τηλεδιάσκεψης/σύγχρονης συνεδρίας που παρέχεται από την πλατφόρμα σύγχρονης τηλεκπαίδευσης, ii) Λίστα παρουσιών που καταγράφει σε ηλεκτρονική μορφή και καταθέτει στο ΠΜΣ ο διδάσκων, αφού ζητήσει προφορική αναφορά ή/και επίδειξη προσώπου ή/και ταυτοποιητικού εγγράφου του συμμετέχοντα.

β) Για τις ασύγχρονες συνεδρίες, η συμμετοχή πιστοποιείται μέσω της δραστηριότητάς του στο σύστημα (ασκήσεων, εργασιών και λοιπής δραστηριότητας του χρήστη), καθώς και των αναφορών συμμετοχής που παρέχει η πλατφόρμα ασύγχρονης τηλεκπαίδευσης που χρησιμοποιείται από το ΠΜΣ.

9. Ο τρόπος παρακολούθησης των μαθημάτων και το όριο των απουσιών αναφέρεται στον κανονισμό λειτουργίας κάθε ΠΜΣ. Η μη τήρηση των υποχρεώσεων παρακολούθησης συνιστά ακαδημαϊκή ανεπάρκεια. Η ΣΕ του Π.Μ.Σ. δύναται να καλέσει τον φοιτητή για παροχή εξηγήσεων. Σε περίπτωση συστηματικής μη συμμετοχής, ο φοιτητής μπορεί να τεθεί σε αναστολή φοίτησης ή να διαγραφεί.

10. Οι εξετάσεις, οι οποίες καθορίζουν τη βαθμολογία κάθε μαθήματος του προγράμματος σπουδών θα πραγματοποιηθούν με έναν ή με συνδυασμό των ακόλουθων τρόπων και μέσων αξιολόγησης των μεταπτυχιακών φοιτητών:

α) Γραπτές εξετάσεις,

β) προφορικές εξετάσεις,

γ) ατομικές ή ομαδικές εργασίες ή/και ασκήσεις,

δ) μελέτες περίπτωσης (case studies),

ε) παρουσιάσεις,

στ) ηλεκτρονικά τεστ ή κουίζ μέσω της πλατφόρμας τηλεκπαίδευσης.

11. Η εξέταση των μαθημάτων με χρήση μεθόδων εξ' αποστάσεως, πραγματοποιείται με σύγχρονα μέσα εξ αποστάσεως εκπαίδευσης, με ταυτοποίηση του εξεταζόμενου και συνεχή οπτική επιτήρηση και με διασφάλιση του αδιάβλητου και της αξιοπιστίας διενέργειας της εξέτασης.

12. Η επιλογή του τρόπου αξιολόγησης γίνεται από τον διδάσκοντα, αναφέρεται στο περίγραμμα μαθήματος και γνωστοποιείται στους φοιτητές κατά την έναρξη του μαθήματος.

13. Οι φοιτητές υποχρεούνται να συμμετέχουν στην εξέταση με ενεργοποιημένη την κάμερα και το μικρόφωνο του υπολογιστή τους καθ' όλη τη διάρκειά της. Η απενεργοποίηση του μικροφώνου ή της κάμερας του εξεταζόμενου δύναται να οδηγήσει σε αποκλεισμό του από την εξέταση και μηδενισμό του βαθμού του. Απαγορεύεται η χρήση εικονικού φόντου (virtual background) ή άλλης τεχνικής απόκρυψης του χώρου στον οποίο βρίσκεται ο εξεταζόμενος.

14. Η ταυτοποίηση του φοιτητή γίνεται πριν την έναρξη της εξέτασης, όπου πραγματοποιείται έλεγχος ταυτοπροσωπίας του φοιτητή με επίδειξη δελτίου αστυνομικής ταυτότητας ή διαβατηρίου μέσω της κάμερας. Ο διδάσκων δύναται να ζητήσει από τον φοιτητή να περιστρέψει την κάμερα ώστε να εμφανιστεί ο χώρος εργασίας. Η μη δυνατότητα ταυτοποίησης του φοιτητή συνεπάγεται ακύρωση της εξέτασης.

15. Η επιτήρηση γίνεται κατά τη διάρκεια της εξέτασης όπου ο διδάσκων ή/και επιτηρητής παρακολουθεί σε πραγματικό χρόνο τους εξεταζόμενους μέσω της πλατφόρμας τηλεδιάσκεψης. Σε περίπτωση υπόνοιας παραβίασης των κανόνων ακαδημαϊκής δεοντολογίας, ο διδάσκων δύναται να διακόψει την εξέταση και να καλέσει τον φοιτητή σε άμεση προφορική εξέταση. Η προφορική εξέταση δύναται να πραγματοποιηθεί αμέσως ή σε χρόνο που ορίζεται από τον διδάσκοντα και υπερισχύει της γραπτής αξιολόγησης.

16. Σε περίπτωση τεχνικού προβλήματος όπως αποσύνδεσης ή τεχνικής βλάβης, ο φοιτητής υποχρεούται να επανασυνδεθεί άμεσα. Αν το πρόβλημα επιμένει, η εξέταση δύναται να επαναληφθεί ή να πραγματοποιηθεί προφορικά. Ο φοιτητής υποχρεούται να ενημερώσει τον Υπεύθυνο Υποστήριξης και τον διδάσκοντα, οι οποίοι θα καταγράψουν το συμβάν και θα προτείνουν κατά την κρίση τους εναλλακτικό τρόπο εξέτασης.

17. Η διεξαγωγή των εξ αποστάσεως εξετάσεων πραγματοποιείται σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία περί προστασίας προσωπικών δεδομένων και τις αποφάσεις των αρμοδίων οργάνων του Ιδρύματος.

18. Αρχές Ακαδημαϊκής Δεοντολογίας: Οι φοιτητές οφείλουν να τηρούν τις αρχές της ακαδημαϊκής δεοντολογίας, της επιστημονικής ακεραιότητας και της προσωπικής υπευθυνότητας κατά την εκπόνηση εργασιών και τη συμμετοχή τους σε κάθε μορφή αξιολόγησης. Κάθε υποβαλλόμενη εργασία πρέπει να αποτελεί προϊόν προσωπικής μελέτης και να συνοδεύεται από πλήρη και ορθή αναφορά των πηγών. __

19. Λογοκλοπή: Ως λογοκλοπή θεωρείται η αυτούσια ή παραφρασμένη χρήση έργου τρίτου χωρίς σαφή αναφορά της πηγής. Όλες οι εργασίες δύνανται να ελέγχονται με ειδικό λογισμικό ανίχνευσης ομοιότητας κειμένου.

Στη λογοκλοπή περιλαμβάνονται ιδίως:

- α) Αντιγραφή κειμένου από βιβλία, άρθρα ή διαδικτυακές πηγές,
- β) χρήση εργασίας άλλου φοιτητή,
- γ) αγορά ή ανάθεση εκπόνησης εργασίας σε τρίτο,

δ) μη δηλωμένη συνεργασία σε ατομική εργασία.

20. Η χρήση εργαλείων υποβοηθούμενης συγγραφής και παραγωγής περιεχομένου βασισμένων σε τεχνητή νοημοσύνη επιτρέπεται μόνο εφόσον:

- α) Δηλώνεται ρητά στη βιβλιογραφία ή σε σχετική σημείωση της εργασίας, και
- β) περιορίζεται σε υποστηρικτική χρήση (ενδεικτικά: γλωσσική επιμέλεια, ιδεοθύελλα, οργάνωση δομής). Απαγορεύεται η υποβολή κειμένου παραγόμενου εξ ολοκλήρου από σύστημα τεχνητής νοημοσύνης ως προσωπική εργασία του φοιτητή. Ο διδάσκων δύναται να καλέσει τον φοιτητή σε προφορική υποστήριξη της εργασίας για επαλήθευση της κατανόησης του αντικειμένου.

21. Σε περίπτωση διαπίστωσης λογοκλοπής ή μη επιτρεπτής χρήσης τεχνητής νοημοσύνης, η εργασία βαθμολογείται με μηδέν (0). Σε σοβαρές ή επαναλαμβανόμενες περιπτώσεις, η ΣΕ δύναται να εισηγηθεί στη Συνέλευση του Τμήματος:

- α) Επανάληψη του μαθήματος,
- β) αναστολή φοίτησης,
- γ) οριστική διαγραφή από το Π.Μ.Σ.

22. Η μεταπτυχιακή διπλωματική εργασία υποβάλλεται υποχρεωτικά σε έλεγχο ομοιότητας κειμένου πριν από την υποστήριξή της. Ποσοστό ομοιότητας πέραν των ορίων που ορίζονται από τα αρμόδια όργανα του Π.Μ.Σ. συνεπάγεται αναπομπή για διορθώσεις ή απόρριψη.

23. Για τις μορφές εξ αποστάσεως εξέτασης που απαιτούν τη χρήση ηλεκτρονικής πλατφόρμας, η αυθεντικοποίηση των εξεταζόμενων θα πραγματοποιείται με τη χρήση του ιδρυματικού τους λογαριασμού, κατά την έκδοση του οποίου είχε πραγματοποιηθεί έλεγχος των στοιχείων τους και είχε προηγηθεί φυσική τους ταυτοποίηση από τη γραμματεία. Η χρήση του ιδρυματικού λογαριασμού διασφαλίζει ότι η αυθεντικοποίηση πραγματοποιείται μέσω έμπιστης υπηρεσίας και δεν μεταφέρονται συνθηματικά πρόσβασης ή λοιπά προσωπικά δεδομένα των χρηστών χωρίς συναίνεσή τους σε τρίτους παρόχους.

24. Η διαχείριση και συντήρηση της πλατφόρμας πραγματοποιείται από το Τμήμα Μηχανοργάνωσης του Πανεπιστημίου. Η υποστήριξη των τελικών χρηστών, μέχρι τον ορισμό των Υπευθύνων Διαχείρισης από πλευράς εκάστοτε ΠΜΣ, πραγματοποιείται από την Υπηρεσία Τεχνικής Υποστήριξης Υπολογιστών του Τμήματος Μηχανοργάνωσης του Πανεπιστημίου, με τη συνεπικουρία του λοιπού προσωπικού του Τμήματος Μηχανοργάνωσης και του Κέντρου Διαχείρισης Δικτύων, σε ρόλο υποστήριξης δευτέρου επιπέδου.

25. Ο διδάσκων θα πρέπει να κάνει χρήση των διευθύνσεων email και λοιπών προσωπικών στοιχείων των εξεταζόμενων αποκλειστικά και μόνο για το σκοπό της εξέτασης και τη διασφάλιση της αξιοπιστίας της. Επίσης, θα πρέπει να μεριμνά ώστε τυχόν προσωπικά δεδομένα των εξεταζόμενων να διαφυλάσσονται για το ελάχιστο και απολύτως αναγκαίο διάστημα, με ασφάλεια και σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία και την πολιτική προστασίας προσωπικών δεδομένων του Πανεπιστημίου.

26. Η ανάπτυξη των ψηφιακών δεξιοτήτων του διδακτικού προσωπικού και η εμπειρία που αποκτήθηκε με τα μέσα της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης και εξ αποστάσεως εξέτασης, κατά την περίοδο της πανδημίας, συνεχίζεται με συνεχή ενημέρωση για την επικαιροποίηση γνώσεων και δεξιοτήτων.

27. Εσωτερικοί οδηγοί Πανεπιστημίου Πειραιώς, σύντομη περιγραφή του ολοκληρωμένου συστήματος τηλεκπαίδευσης και οδηγοί χρήσης του συστήματος τηλεκπαίδευσης για τους φοιτητές και για τους διδάσκοντες βρίσκονται αναρτημένοι στο link <https://eclass.unipi.gr/courses/ICT103/>.

28. Η συντήρηση, περιλαμβανόμενων των αναβαθμίσεων πραγματοποιείται είτε από τον ίδιο τον κατασκευαστή, είτε από το προσωπικό του Τμ. Μηχανοργάνωσης και του Κέντρου Διαχείρισης Δικτύων. Η υποστήριξη των χρηστών θα πραγματοποιείται σε πρώτο επίπεδο από τους Υπεύθυνους Υποστήριξης Τηλεκπαίδευσης (ΥΥΤ) που έχει ορίσει και απασχολεί το ΠΜΣ, οι οποίοι και αποτελούν το σημείο επαφής με τους διδάσκοντες και τους εκπαιδευόμενους. Σε δεύτερο βαθμό οι ΥΥΤ θα επικοινωνούν με τις υπηρεσίες του ιδρύματος προς

επίλυση σύνθετων προβλημάτων, ενώ οι οι βλάβες δύναται να παραπέμπονται στον κατασκευαστή της πλατφόρμας ή εξωτερικό ανάδοχο.

29. Η πολιτική προστασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα του ιδρύματος, βρίσκεται αναρτημένη στην ιστοσελίδα του ιδρύματος <https://www.unipi.gr/prostasia-dedomenon-prosopikou-xaraktira/>. Η εφαρμογή της πολιτικής προστασίας των δεδομένων είναι αρμοδιότητα του Υπεύθυνου Προστασίας των Δεδομένων (DPO) του Πανεπιστημίου Πειραιώς. Για την τήρηση, συλλογή και επεξεργασία των προσωπικών δεδομένων κατά τη διενέργεια των εξετάσεων και της διδασκαλίας, με τη χρήση εξ αποστάσεως μεθόδων αξιολόγησης, ακολουθείται πολιτική που διασφαλίζει αφενός το αδιάβλητο και την αξιοπιστία διενέργειας της προφορικής ή γραπτής εξέτασης με τη χρήση μέσων εξ αποστάσεως και αφετέρου την ορθή εφαρμογή της ενωσιακής και εθνικής νομοθεσίας σχετικά με την προστασία των προσωπικών δεδομένων.

30. Η Διαχείριση των πληροφοριών και τα θέματα που αφορούν στην Κυβερνοασφάλεια ακολουθούν τις κατευθύνσεις της Πολιτικής Ασφάλειας Πληροφοριών του ιδρύματος όπου ορίζονται τα τεχνικά και διοικητικά μέτρα που εφαρμόζουν οι χρήστες των υπηρεσιών και οι υπηρεσίες ΤΠΕ του ιδρύματος, σε συνεργασία με τον DPO και τον Υπεύθυνο Ασφάλειας Πληροφοριών (CISO).

31. Επιπρόσθετα των γενικών προβλέψεων της Πολιτικής Ασφάλειας του Πανεπιστημίου, οι υπηρεσίες ΤΠΕ εφαρμόζουν πρόσθετα μέτρα και εκδίδουν κατευθυντήριες οδηγίες για την επαύξηση του επιπέδου ασφάλειας και συστημάτων ηλεκτρονικής μάθησης και τη διασφάλιση του αδιάβλητου των εξετάσεων και εν γένει της εκπαιδευτικής διαδικασίας.»